

TEMİZLİK

Ay boyunca işlenecek değerle ilgili, öğrencilerin bireysel veya grup oluşturarak sınıf öğretmenlerinin rehberliğinde çalışmalar yapmaları, okul ve sınıf panolarını ayın değeriyle ilgili resim, şiir, karikatür vb. yazı ve görsellerle doldurmaları sağlanır.

A. PANOLARA ASILACAK DÖKÜMANLAR

Temizlik: Bedenin ve ruhun maddî manevî pisliklerden uzak tutulması.[1]

A.1. Ayın Sorusu

Temizliğin sağlığınıza katkıları nelerdir?

A.2. Özlü Sözler

“Temizlik imanın yarısıdır.”(Hz. Muhammed)

“Yemekten önce ve sonra el yıkamak yemeğe bereket getirir.” (Hz. Muhammed)

“Ey iman edenler; size verdiğimiz rızıklarından temiz ve haram olanı yiyin, şayet sadece Allah ‘a ibadet ediyorsanız ona şükredin.” (Bakara Suresi/72)

“Aslan yattığı yerden belli olur.”(Atasözü)

“Evinizin eşliğini temizlemeden, komşunuzun damındaki karlardan şikâyet etmeyiniz.”(Atasözü)

B. SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

B.1. DERSTE İŞLENEBİLECEK ÖRNEKLER

Okuma Metni (Bakteriler)

Bir çocuk top oynamış akşam evine dönüyormuş. Eli yüzü kirliymiş. Çocuğun elindeki kirlerin içindeki iki bakteri aralarında konuşuyorlarmış:

-Kardeş, bu çocuklar artık eskisi gibi değiller, temizliklerine dikkat ediyorlar.

-Evet, bu çocuklar bu kadar temiz olurlarsa, biz onların vücuduna nasıl gireceğiz?

-Bu çocuk elini yüzünü yıkar da vücuduna giremezsek, buralarda ölüp gideriz.

-Çok yorulmuş, uyumaya gidiyor, elini yüzünü yıkamayacak galiba.

-Yaşasın uyudu, haydi şunun ağzından içeri girelim.

-Ama ağzı çok uzakta, oraya kadar gidebilir miyiz?

-Bence oraya kadar gidemeyiz, elini yıkamadan yemek yemesini bekleyelim.

-Peki, o zaman bekleyelim...

Aradan bir saat geçmiş:

-İşte uyandı.

-Masanın üzerinde bir elma var, elini de yıkamadı, elmayı da yıkamadı, iğrenç, mikrop olduğum halde benim bile midem kalktı.

-Haydi, elmayla birlikte biz de ağzına girelim.

Çocuğun ağızından içeri girmişler:

-Ben burayı çok beğendim, burada bölünüp çoğalalım.

-Evet, çoğalalım ve bu çocuğu hasta edelim, bu fırsat her zaman elimize geçmez.

Ertesi sabah uyandığında çocuk hasta olmuş:

-Anne karnım ağrıyor, başım ağrıyor, ateşim çıktı, ölüyorum.

-Peki, hazırlan o zaman doktora gidelim. ...

Okuma Metni (Banyo)

Banyo yapmayı sevmeyen bir çocuk varmış. Bir gün okula gittiğinde çok kirli olduğu için öğretmeni sormuş:

-Yavrum sen hiç banyo yapmıyor musun?

-Yapmaz olur muyum, öğretmenim? Daha geçen ay banyo yaptım.

Okuma Metni (Tükürük Avcıları!)

İstanbul'un fethinden itibaren Osmanlılar inançlarının gereği olarak şehrin temizliğine büyük önem vermişlerdir. Fetihden hemen sonra yayınlanan fermanlarda kentin temizliğine dikkat edilmesi isteniyordu. Fatih Sultan Mehmet, bu konuya verdiği önem doğrultusunda sokaklarda ve insanların gelip geçtiği yerlerde, tükürük veya balgam gibi göze hoş gelmeyen çirkinliklerin üstünün örtülmesi için görevliler tayin etmiş. Maaşları vakıf gelirlerinden ödenen bu görevliler, sırtlarında kül ve kum dolu kaplarla dolaşıp bu pisliklerin üzerini örtmekle vazifelidiler. Yine aynı dönemde “mani’un-nukuş”(yazı/şekil temizleyen) adı verilen görevliler de Fatih Külliyesi'nin vakfiyesindeki medresenin duvarlarına yazılan yazıları silerlerdi. O dönemde temizlikten sorumlu görevliler kadı, subaşı, çöplük/mezbele subaşısı idi. [2]

B.2. TEMİZLİK DAVRANIŞLARININ KAZANDIRILMASI

- Sınıfla birlikte çevre temizliği etkinliği yapılabilir.
- Yerlere ambalaj, poşet, şişe vs. atarken görülen kişilerin uyarılması, elindeki çöp kutularına atananların örnek kişi olarak ödüllendirilmesi sağlanabilir.
- Sınıfta temizliğe en çok dikkat eden öğrenciler seçilip ödüllendirilebilir.

- Temizlik konusunda dikkat edilecek hususları içeren aşağıdaki gibi uyarıcı levhalar ve kartlar hazırlanabilir. [3]

ELLER NASIL YIKANMALIDIR?

- Ellerimizi akan ılık suyla ıslatalım.
- Islak ellerimizi sabunla iyice köpürelim.
- Ellerimizin her noktasını en az 20 saniye ovalayalım.
- Ellerimizi avuç içi, parmak araları, tırnaklar ve bileğimizle birlikte sabunla yıkayalım.
- Ellerimizi yıkadıktan sonra iyice durulayalım
- Halka açık yerlerde kağıt havluyla, evimizde ise kişiye özel havlularla ellerimizi kurulayalım.

Hastalıkların önüne geçmek için bir adım da biz atalım ellerimizi sabunla yıkayalım

	
1 Avuç içini iyice sabunlayın	2 Sabunla ellerinizin üstünü ovalayın
	
3 Parmak aralarını sabunla ovalayın	4 Parmak uçlarınızla avuç içini ovalayın
	
5 Sabunla bileklerinizi ovalayın	6 Tırnaklarınızı sabunla ovalayın ve durulayın

B.3. YARIŞMA

- Temizlik konulu öykü, şiir, resim, afiş ve slogan yarışması düzenlenebilir.
- “Temiz çevre, sağlıklı hayat ilişkisi ” konulu kompozisyon yarışması düzenlenebilir.
- “Aydın temiz sınıfı, öğrencisi” yarışmaları yapılabilir.

B.4. BYİN FIRTINASI

- Vücut temizliğinin kendimiz ve çevremiz açısından önemi.

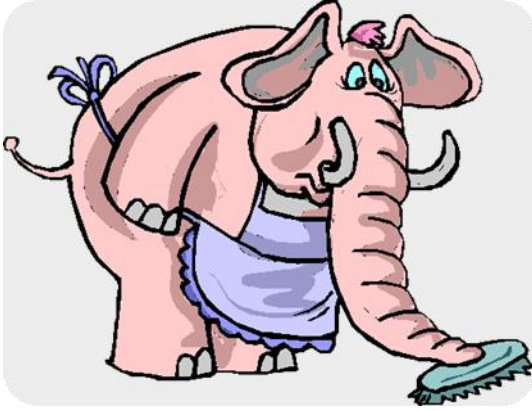

B.5. MÜNAZARA

Temizlik değerinin kazandırılmasında okul önemlidir.

- Temizlik değerinin kazandırılmasında aile önemlidir.

C. VELİLERLE PAYLAŞILABİLECEK BİLGİLER

Temizlik alışkanlığı daha küçük yaşlardan itibaren çocuklarımıza kazandırmamız gereken davranışların başında gelmektedir. Sağlık açısından bakıldığında temizliğin önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Çocuklarımıza;

- Ellerini sabah kalkınca, yemekten önce ve sonra, tuvaletten önce ve sonra, oyun oynadıktan sonra ve

okuldan geldiğinde, kirliliğe dokunduğunda yıkamalıyız,

- Yemekten sonra dişlerimizi fırçalamalıyız,
- El ve ayak tırnaklarımızı çok fazla uzatmadan kesmeliyiz,
- Saçımızın bakımına ve temizliğine dikkat etmeliyiz,
- Ayaklarımızın ve çoraplarımızın bakımına ve temizliğine dikkat etmeliyiz,
- Kirlendiğimiz zaman banyo yapmalıyız,
- Elbiselerimizi temiz tutmalıyız, kirlenirse değiştirmeliyiz,

- Elbise ve vücut temizliğimize sıcak havalarda daha çok dikkat etmeliyiz,
- Evimizi, ders yaptığımız yerleri, sokakları ve çevremizi temiz tutmalıyız, çöpleri çöp kutularına atmalıyız,
- Parklara veya piknik yerlerine gittiğimizde çöpleri toplamadan ayrılmamalıyız,
- Grip, nezle gibi bulaşıcı hastalığı olan kimselere yaklaşmamalıyız,
- Sokaklarda çöplerle ve pis sularla oynamamalıyız,
- Sokak köpekleriyle ve kedileriyle oynamamalıyız, onlara dokunmamalıyız, gibi kuralları anlatmalıyız.

D. KAZANIMLAR

1. Kişisel bakımını yapar.
2. Yerlere çöp atmaz, atanları uyarır.
3. Sınıfta arkadaşlarına iyi örnek olur.
4. Temizliğe dikkat ettiğinde sağlıklı olacağını bilir.
5. Temiz çevrenin sağlığa katkısını bilir.

E. KAYNAKÇA

[1] *Türk Dil Kurumu Sözlüğü* <http://tdkterim.gov.tr/bts/>,

[2] <http://www.gazetekadikoy.com.tr/gazeteKadikoyEski/553/ust3.html> (sadeleştirilerek alınmış- tr.),

[3] homepage.uludag.edu.tr/~mtayar/cleanhands.pdf.

Alıntı: Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Değerlerimi Öğreniyorum Rehber Kitap 2012)